

Fremsat den 27. oktober 2023 af Alex Ahrendtsen (DF), Mikkel Bjørn (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Peter Kofod (DF), Morten Messerschmidt (DF), Mette Thiesen (DF) og Nick Zimmermann (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at pålægge regeringen at arbejde for en frihandelsaftale mellem Færøerne og EU

Den nuværende handelsaftale stiller ikke EU og Færøerne lige. Den stiller EU bedre end Færøerne i handelsrelationen. Der er derfor behov for at indgå en regulær frihandelsaftale mellem EU og Færøerne, som kan sikre en mere stabil og forudsigelig ramme omkring samhandelen mellem EU og

Færøerne. Det vil samtidig betyde, at toldbarrierer internt i det danske rige vil kunne fjernes. Samtidig vil aftalen give Færøerne bedre mulighed for at udvikle sin økonomi. Folketinget pålægger derfor regeringen at arbejde for en frihandelsaftale mellem EU og Færøerne.

Bemærkninger til forslaget

Færøerne er en del af det danske rige. Historisk har Færøerne haft en speciel relation til EU, idet Færøerne valgte ikke at blive medlem, da Danmark tiltrådte det daværende EF i 1973. Siden da har Færøerne haft en form for associeret status, der har tilladt dem at handle med EU-landene på særlige vilkår.

Den gældende handelsaftale mellem Færøerne og EU, som stammer fra 1997, er imidlertid begrænset og ubalanceret. Der er frihandel i varetrafikken fra EU inklusive Danmark til Færøerne, mens Færøerne modsat kan eksportere en betydelig del af sine fisk toldfrit til EU, men har most favoured nations-toldsatser (MFN-toldsatser) på forædlede fiskevarer og andre varer.

Det betyder eksempelvis, at selv om Færøerne er en del af det danske rige, så bliver mange færøske varer belagt med told, når de bliver importeret til Danmark. Færøerne bliver altså i handelsmæssig henseende behandlet som et tredjeland af Danmark. Dette finder Dansk Folkeparti grundlæggende forkert. Handel mellem de forskellige dele af det danske rige burde være lige så frit som at handle mellem Jylland og Sjælland.

Det er et stort ønske på Færøerne – og har været det gennem flere år for skiftende færøske regeringer – at der bliver etableret en egentlig frihandelsaftale som erstatning for handelsaftalen fra 1997. Færøske regeringer har peget på, at det er afgørende vigtigt, at den danske regering engagerer sig helhjertet i sagen, for at fremtidige forhandlinger kan krones med held (se. f.eks. Rigsombudsmandens orientering nr. 03/2023 af 23. februar 2023, FÆU alm. del – bilag 18, folketingsåret 2022-23, 2. samling, »EU positiv overfor en bedre handelsaftale med Færøerne«, fonyhedsbureau.dk, den 10. oktober 2020 og § 20-spørgsmål US 3 om Færøernes handel med EU og Rusland, folketingsåret 2019-20).

Siden 2005 er Færøernes eksport til EU (uden Danmark) reduceret fra at udgøre ca. 66,2 pct. i 2005 til 53,7 pct. i 2022 af den samlede eksportvolumen, og eksporten til Danmark er i samme periode reduceret fra 14,4 pct. til 13,3 pct (jf. »Export of goods«, Statistics Faroe Islands, hagstova.fo).

På grund af vanskeligheder med at afsætte forarbejdede varer på det europæiske marked har Færøerne blandt andet tyet til Rusland som afsætningsmarked. Færøerne har siden 1977 haft en fiskeriaftale med Rusland. I perioden fra 2021 til 2022 er andelen af Færøernes samlede eksport, der er

gået til Rusland, imidlertid reduceret fra 25 pct. til 8 pct. (jf. Hagstova, Færøernes statistik). Færøerne har frivilligt tiltrådt de europæiske sanktioner mod Rusland efter den russiske invasion af Ukraine, selv om landet – som tredjeland – ikke er forpligtet hertil.

Over de senere år har EU forhandlet om og indgået en række nye frihandelsaftaler, der potentielt udfordrer færingerne. I 2016 indgik EU f.eks. den såkaldte CETA-aftale med Canada, der giver mulighed for, at Canada kan eksportere alle sine fiskevarer toldfrit til EU. Canada og Færøerne er konkurrenter, når det handler om produktion og eksport af fiskevarer – og EU har dermed valgt at prioritere et nordamerikansk land frem for en del af det danske rige. Det finder forslagsstillerne besynderligt.

Færøerne kan ikke med sin størrelse og sin eksportvolumen udgøre nogen reel trussel mod det europæiske marked for forarbejdet fisk. Foruden fisk eksporterer Færøerne også i begrænset omfang skind, uld og kød. Heller ikke eksporten af disse produkter kan udgøre en risiko for det indre marked.

Indgåelse af en reel frihandelsaftale mellem EU på den ene side og Færøerne på den anden vil medvirke til større symmetri i samhandelen mellem de to områder. Den gældende handelsaftale er præget af stor asymmetri og af at være forholdsvis ensidigt til gavn for EU.

En regulær frihandelsaftale mellem EU og Færøerne vil sikre en mere stabil og forudsigelig ramme omkring samhandelen mellem EU og Færøerne. Den vil også potentielt sikre, at toldbarrierer internt i det danske rige vil kunne fjernes. Ligeledes vil aftalen give Færøerne bedre mulighed for at udvikle sin økonomi.

Forslagsstillerne mener f.eks., at Færøerne vil få bedre mulighed for at afsætte forarbejdede fiskeprodukter og industrivarer på det europæiske marked. Erfaringen er desuden, at samhandelen mellem EU og lande, som EU indgår frihandelsaftaler med, stiger helt generelt. Forslagsstillerne mener derudover, at det er vigtigt, at man kan handle frit uden toldbarrierer internt i riget. Alle disse forhold vil være til gavn for Færøernes udvikling.

Folketinget pålægger på den baggrund regeringen at arbejde for indgåelse af en frihandelsaftale mellem EU og Færøerne.

Skriftlig fremsættelse

Alex Ahrendtsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at pålægge regeringen at arbejde for en frihandelsaftale mellem Færøerne og EU.

(Beslutningsforslag nr. B 25)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.